

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 9. juli 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Asger Weber
Sagsnr.: 2009-790-0592
Dok.: ASW40130

Det fremgår af Justitsministeriets vedlagte besvarelse af spørgsmål nr. S 1907, at Rigsadvokaten vil blive anmodet om en udtalelse om, hvorvidt politi og anklagemyndighed er bekendt med strafbare forhold i relation til såkaldt identitetstyveri og identitetsmisbrug på internettet, og om en vurdering af, om der eventuelt er behov for særlige initiativer på dette område. Det fremgår endvidere, at Folketingets Retsudvalg vil blive orienteret, når Rigsadvokatens udtalelse foreligger.

Justitsministeriet kan i den anledning oplyse, at Rigsadvokaten har udtalt følgende:

”Til brug for min udtalelse har jeg anmodet samtlige politikredse om at oplyse, hvorvidt der i de senere år er indgivet anmeldelse om forhold som nævnt i spørgsmålet eller lignende situationer. Jeg har endvidere anmodet om at få oplyst, om den i spørgsmålet beskrevne form for identitetstyveri og identitetsmisbrug i øvrigt er politikredsene bekendt.

Jeg kan herefter udtale følgende:

I begrundelsen for spørgsmålet henvises til den situation, at der på internettet oprettes falske profiler med billeder og personbeskrivelser, som er egnede til at vildlede andre til at tro, at der virkelig er tale om den pågældende person. Dette kan ifølge spørgeren indebære udveksling af personfølsomme oplysninger mv., eller at personer tillægges egenskaber og holdninger, som de ikke har, eller gerninger, som de ikke har udført. Det anføres endvidere, at det efter dansk ret ikke kan anses for strafbart på et internetforum at oprette en falsk profil og derved udgive sig for at være en anden eksisterende person.

Jeg er enig i, at oprettelsen af en falsk profil på internettet, hvor man udgiver sig for at være en anden eksisterende person, som ud-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

gangspunkt ikke i sig selv kan anses for strafbar.

Der kan i den forbindelse henvises til en konkret sag, hvor en uidentificeret person havde downloadet billeder fra en My Space-profil, som anmelder selv havde oprettet, og derefter anvendt billederne ved oprettelsen af en falsk Facebook-profil i anmelders navn.

Efterforskningen blev i denne sag indstillet, da billederne af anmelder, der stammede fra et offentligt tilgængeligt internetforum, ikke vedrørte private forhold eller situationer, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden, og idet Facebook-profilen ikke i øvrigt havde været brugt ved overtrædelse af straffeloven.

Efter omstændighederne vil oprettelsen af en falsk internetprofil, hvorved man udgiver sig for at være en anden eksisterende person – og i den forbindelse videregiver oplysninger om den pågældende – imidlertid kunne udgøre en overtrædelse af straffelovens § 264 d. Efter denne bestemmelse straffes den, der uberettiget videregiver meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden. Det er uden betydning for strafbarheden, om meddelelsen er sand.

Det beror på en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder, om der er tale om private forhold. Som eksempler på, hvad der normalt vil være beskyttet efter straffeloven § 264 d, kan nævnes interne familieforhold, seksualforbindelser, skilsmisser, sygdom og økonomiske forhold.

Tilsvarende må det antages, at oprettelsen af en profil på internettet i en andens navn efter omstændighederne vil kunne udgøre en overtrædelse af straffelovens § 267, hvorefter den, som krænker en andens ære ved fornærmelige ord eller handlinger eller ved at fremsætte eller udbrede sigtelser for et forhold, der er egnet til at nedsætte den fornærmede i medborgeres agtelse, straffes.

Man kan f.eks. forestille sig, at en falsk internetprofil oprettes med det formål at fremstille den pågældende i et dårligt lys og dermed skade den pågældendes omdømme. Dette kan eksempelvis ske ved at give urigtige oplysninger om den pågældendes livsførelse eller ved at give udtryk for ekstreme synspunkter, som den pågældende ikke kan tillægges.

Jeg har ikke fra politikredsene modtaget oplysninger om sager af den ovennævnte karakter, der kan anses for omfattet af straffelovens § 264 d eller § 267.

Herudover vil anvendelsen af en falsk internetprofil i en andens navn i en række tilfælde kunne udgøre en overtrædelse af straffeloven.

Som eksempel kan nævnes sager om såkaldt grooming, hvor personer, typisk via internetchat, under dække af en falsk identitet opbygger et tillidsforhold til en mindreårig med henblik på at begå et seksuelt overgreb mod den pågældende. En sådan adfærd vil som hovedregel kunne betragtes som forsøg på overtrædelse af straffelovens § 222.

Endvidere vil misbrug af en anden persons identitet i en række tilfælde kunne udgøre en overtrædelse af straffelovens bestemmelser om formueforbrydelser mv.

Som eksempel kan henvises til en konkret sag, hvor en person blev fundet skyldig i bedrageri efter straffelovens § 279, idet han på internetsiden dating.dk havde udgivet sig for at være en kvinde, hvorved han formåede forurettede til at indsætte penge på sin bankkonto.

Som et andet eksempel kan nævnes en sag, hvor forurettede skyldte gerningsmanden penge. Gerningsmanden foranledigede på den baggrund en profil oprettet på internettet, hvor forurettede i strid med sandheden blev fremstillet som escortpige med henblik på at tvinge forurettede til at betale sin gæld. Et sådant forhold vil som udgangspunkt være omfattet af straffelovens § 281 om afpresning.

Endvidere kan som eksempler nævnes misbrug af en anden persons identitetsoplysninger, f.eks. ved bestilling af kreditkort eller i forbindelse med indgåelse af låneaftale, samt bestilling af varer over internettet ved brug af en anden persons identitets- og bankoplysninger.

Som anført indledningsvis fremgår det imidlertid af begrundelsen for spørgsmålet, at spørgsmålet navnlig drejer sig om den form for identitetsmisbrug, som efter omstændighederne vil kunne straffes efter straffelovens § 264 d eller § 267.

Jeg har fra politikredsene alene modtaget underretning om to anmeldelser af forhold af denne karakter. I begge sager blev efterforskningen efter en konkret vurdering indstillet, idet de oplysninger, der fremgik af de falske internetprofiler, ikke var af privat karakter, og idet profilerne ikke i øvrigt havde været anvendt til strafbare formål.

Jeg har ikke i øvrigt fra politikredsene modtaget oplysninger om, at der inden for de senere år er indgivet anmeldelse om oprettelse af falske profiler på internettet, hvor man har udgivet sig for at være en anden eksisterende person.

Der synes således alene at være tale om et meget begrænset antal sager af den karakter, der omtales i spørgsmålet. Hertil kommer, at der som anført allerede i dag i straffeloven er bestemmelser, som efter omstændighederne vil finde anvendelse i sådanne sager.

Jeg finder på den baggrund ikke, at der er behov for særlige initiativer i relation til den i spørgsmålet omtalte form for identitetstyveri og –misbrug.”

Justitsministeriet kan henholde sig til det, der er anført af Rigsadvokaten.

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs